

Motion till riksdagen 2009/10:N376

av Lars Ohly m.fl. (v)

Utgiftsområde 21 Energi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 21 Energi enligt uppställning:

| Anslag | Regeringens förslag (tkr) | Förändring (tkr) |
|-------------------------------------------------|---------------------------|------------------|
| 1:4 Stöd för marknadsintroduktion för vindkraft | 70 000 | 130 000 |
| 1:7 Planeringsstöd för vindkraft | 40 000 | 10 000 |
| Summa | 110 000 | 140 000 |

Inledning

Vänsterpartiet har som målsättning att den förnybara elproduktionen bör byggas ut med minst 30 TWh ny el. För att uppnå detta föreslår vi att certifikatsystemet för förnybar elproduktion ska vidareutvecklas. Målet bör sättas till minst 30 TWh ny el från förnybara källor 2020. Det långsiktiga målet i elcertifikatsystemet för ny förnybar el ska vara minst 55 TWh till 2030.

Vi vill inom ramen för vårt förslag på en Green New Deal för Sverige skapa gynnsamma förutsättningar för att en vindkraftsindustri ska kunna växa fram i Sverige. Därför föreslår vi ett branschprogram för vindkraftsindustrin, en förstärkning av vindpilotstödet, ökade medel för att förenkla och påskynda planeringsprocessen samt ett förlängt energiskatteavdrag för havsbaserad vindkraft. Vi anser att Sverige ska ta initiativ till en mellanstatlig satsning på havsbaserad vindkraft och vill utreda ett stödsystem för vindkraft till havs.

Vi vill även stimulera solenergiindustrin genom att ta fram planeringsmål för solenergin. Regeringen har olyckligtvis aviserat att den tänker avveckla sina stöd till solenergin. Vi förlänger istället stödet för installation av solvärme och förstärker stödet för installation av solceller.

Fel! Okänt namn på

Energieffektivisering är den billigaste metoden för att nå klimatmålen. Vi anser att ett mål på 25 procent effektivare energianvändning bör sättas upp till 2020. Målet uttrycks som ett sektorsövergripande mål om minskad energiintensitet.

Regeringen fasar ut alla stöd som funnits för energieffektiviseringsåtgärder. Vi menar att det program för energieffektivisering som regeringen inför inte räcker för att ta itu med de enorma energieffektiviseringsbehov som finns inom inte minst bostadssektorn. Vi förstärker istället stöden och styrmedlen för energieffektivisering kraftigt.

I övrigt stödjer vi den höjning av anslaget på energiforskning som regeringen genomför.

1:4 Stöd för marknadsintroduktion för vindkraft

Vi vill förstärka vindpilotstödet, som är ett stöd till marknadsintroduktion för storskalig vindkraft. Stödet har funnits sedan 2003 och har hittills gett goda resultat, bl.a. bygget av Sveriges största havsbaserade vindkraftpark Lillgrund. Vi vill satsa 200 miljoner kronor per år på vindpilotstödet, vilket är en förstärkning på 130 miljoner kronor per år under 2010–2012.

1:7 Planeringsstöd för vindkraft

Vi vill starta ett branschprogram för vindkraftsindustrin inom ramen för detta anslag. Det innebär att vi satsar 10 miljoner kronor mer än regeringen på detta anslag 2010, 30 miljoner kronor för 2011 och 50 miljoner kronor under 2012. Anslaget uppgår därmed till 50 miljoner kronor per år.

Höjningen ska även gå till att undanröja administrativa flaskhalsar i den samhälleliga tillståndprocessen. För att förkorta handläggningstiderna krävs extra resurser till utbildning av kommunala och andra handläggare samt tillfälliga resurser till de instanser som hanterar vindkraftsärenden. Regeringen avvecklar det nuvarande planeringsstödet för vindkraften 2012.

1:8 Stöd för konvertering från direktverkande el m.m.

Elektricitet är en särskilt värdefull energiform som bör utnyttjas främst för de ändamål där den gör störst nytta och inte med bevarad verkningsgrad kan ersättas av andra energiformer. Vi vill genomföra en elväxling från energislösande lågproduktiv användning i främst icke energiintensiv industri och hos hushållen till högproduktiv produktion i process- och tillverkningsindustrin och en utbyggnad av järnväg och effektiva el- och hybridbilar. I Sverige användes under 2006 ca 21 TWh el för uppvärmning och varmvatten. Denna elanvändning skulle kunna ersättas med andra uppvärmningsformer, t.ex. pellet, fjärrvärme med kraftvärmeproduktion, solvärme och värmepumpar. Regeringen avvecklar stödet för konvertering från direktverkande el fr.o.m.

Fel! Okänt namn på

2011. Vi vill i motsats till regeringen behålla stödet även under 2011 och 2012 och tillsätter 280 miljoner kronor i detta syfte.

1:9 Stöd för installation av solvärme

Solenergiindustrin behöver långsiktiga stöd för att kunna få gynnsamma förutsättningar att växa. Regeringen avvecklar stödet för installation av solvärme år 2011 – därför förlänger vi stödet med 24 miljoner kronor per år 2011–2012.

1:11 Stöd för installation av solceller

Regeringen avvecklar anslaget Energiteknik 2012. Vi ändrar riktning och namn på anslaget ”Energiteknik” till ”Stöd för installation av solceller”. Vi satsar 122 miljoner kronor på anslaget 2010, 117 miljoner kronor 2011 och 120 miljoner kronor 2012. Stödet är en fortsättning till det nuvarande stödet till solceller och innebär att stöd kan ges till alla typer av nätanslutna solcellssystem och innebär en fortsättning och utökning av regeringens stöd till installation av solceller. Stödnivån är maximalt 60 procent av investeringskostnaden, utom för stora företag som kan få upp till 55 procent av kostnaderna täckta. Det finns ett tak på 2 miljoner kronor per solcellssystem och högst 75 000 kronor plus moms per installerad kilowatt elektrisk topp effekt. Regeringens satsning på installation av solceller ligger på ca 50 miljoner kronor per år.

1:13 Energieffektiviseringsprogram

Energieffektivisering är den billigaste metoden för att nå klimatmålen. Regeringen fasar ut alla stöd som funnits för energieffektiviseringsåtgärder. Vi accepterar regeringens satsning på ett program för energieffektivisering, i synnerhet införandet av energikartläggningscheckar för att förstärka insatserna för energieffektivisering i små och medelstora företag och finansiering av en nationell strategi för lågenergibygnader. Vidare är vi även nöjda med att stödet till energirådgivningen bibehålls.

Vi menar emellertid att detta inte räcker för att ta itu med de enorma energieffektiviseringsbehov som finns inom inte minst bostadssektorn. Därför föreslår vi (inom ramen för andra utgiftsområden) bl.a. följande satsningar för ökad energieffektivisering:

- ? Det befintliga ROT-avdraget kompletteras med en särskild klimatbonus.
- ? Ett nytt ROT-stöd med klimatprofil för renovering av flerfamiljshus införs om två miljarder kronor per år.
- ? Ett nytt konjunkturellt investeringsstöd för att tidigarelägga investeringar i kommuner införs. Investeringsstödet ska särskilt gynna miljö- och

Fel! Okänt namn på

- energieffektiviseringar och ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.
- ? Ett informationsstöd för byggande av klimatsmarta hus införs på 50 miljoner kronor per år.
- ? Byggnormen ändras så att alla nybyggda flerbostadshus ska vara klimatsmarta, dvs. passivhus eller lågenergihus, 2012.

Fasa ut kärnkraften

Kärnkraften ska successivt fasas ut med hänsyn till sysselsättning och välfärd och i den takt kärnkraftselen kan ersättas med el från förnybara källor samt energieffektivisering. En prövning måste därför göras varje mandatperiod. Vid de avbrutna energisamtalen mellan regeringen och de rödgröna partierna framkom att något beslut om att bygga nya kärnkraftverk, som regeringen vill öppna för, inte ens med regeringens bedömning är nödvändigt förrän tidigast 2015. Vi motsätter oss regeringens förslag att ta bort avvecklingslagen och förbudet mot nybyggnation i lagen om kärnteknisk verksamhet. Regeringen bör verka för att kärnkraften ska betala sina fulla avfallskostnader och för ett obegränsat skadeståndsansvar för kärnkraftsolyckor.

En rödgrön regering kommer aldrig att medverka till att uranbrytning startas i Sverige. Vi kommer inte heller att medverka till storskalig fossilutvinning i Sverige.

Skatteutgifter

Vi vill utreda hur ett nytt, kompletterande stöd för havsbaserad vindkraft kan införas, då den idag inte omfattas av elcertifikaten. Tills dess vill vi förlänga det nuvarande energiskatteavdrag för havsbaserad vindkraft på 12 öre/kWh, som regeringen väljer att avveckla fr.o.m. 2010. Satsningen kostar 60 miljoner kronor per år.

Vi vill genomföra en femårig utfasning av koldioxidskattebefrielsen för torv. Torvbrytningen står i konflikt med klimatmål och naturvårdsmål och bidrar endast med en halv procent av landets energiförsörjning. Därför avvisar vi den skattebefrielse vad gäller koldioxid som torven har. Idag kostar nedsättning av CO₂-skatten 1 410 miljoner kronor per år. En utfasning innebär att skatteutgifterna för torvens koldioxidskattebefrielse minskar till 1 128 miljoner kronor 2010, 846 miljoner kronor 2011 och 564 miljoner kronor 2012.

Jämställdhet i energisektorn

Vänsterpartiet har tidigt lyft fram frågan om ett genusperspektiv på en av de manligaste branscherna i landet – energisektorn. Vi menar att detta jämställdhetsarbete inom energisektorn måste öka och genomsyra såväl företag som

Fel! Okänt namn på

myndigheter inom sektorn. Vår fasta övertygelse är nämligen att energisek-
torn inte hade sett ut som den gör nu, om vi redan från början haft lika många
av båda könen som beslutsfattare och ingenjörer.

Stockholm den 2 oktober 2009

Lars Ohly (v)

Marianne Berg (v)

Hans Linde (v)

Lena Olsson (v)

Jacob Johnson (v)

Elina Linna (v)

Alice Åström (v)